

კულტურული კონცეპტების თარგმნის თავისებურებები
(ერნესტ ჰემინგუეის რომანის „მშვიდობით, იარაღო“ მიხედვით)

ანა სიხარულიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია,
რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო მატარაძე

ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2014

ს ა რ ჩ ე ვ ი

შესავალი4

თავი 1

კულტურული კონცეპტები და მათი ტიპოლოგია

1.1. კულტურის ასახვა ენაში.....7

1.2. კულტურული კონცეპტები-ტერმინის დეფინიცია და ტიპები9

თავი 2

კულტურული კონცეპტების თარგმნის სტრატეგიები

2.1. კულტურა და მისი თარგმნის მნიშვნელობა.....16

2.2 თარგმანი როგორც კულტურათაშორისი კომუნიკაცია.....17

2.3. თარგმანთმცოდნეობის ძირითადი ტენდენციები21

2.4 კულტურული კონცეპტების თარგმნის სტრატეგიები.....27

2.5. ეკვივალენტურობის ცნება.....31

2.6. უთარგმნელობის პრობლემა35

თავი 3

კულტურული კონცეპტების თარგმნის სპეციფიკა ინგლისურიდან ქართულად ნათარგმნ პროზაში (ერნესტ ჰემინგუეის „მშვიდობით, იარაღო“-ს საფუძველზე).

3.1. ჰემინგუეის „მშვიდობით, იარაღო“ და მისი ქართული თარგმანი37

3. 2. რომანში „მშვიდობით, იარაღო“ გამოყენებული კულტურული კონცეპტები ქართულ თარგმანში39

დასკვნა50

გამოყენებული ლიტერატურა52

ინტერნეტ წყაროები.....53

დანართი54

Summary

Translation of Culture-specific Concepts

(based on comparative analysis of E. Hemingway's *Farewell to Arms* and its Georgian translation)

The thesis deals with the problems associated with the translation of culture-specific concepts from English into Georgian. The goal of the paper is to analyse various typologies of culture-specific concepts and identify some of the most effective strategies for their translation based on the comparative analysis of Hemingway's *Farewell to Arms*. The novel selected for the study of the issues addressed in the paper contains a multitude of cultural elements which makes it especially interesting for the purposes of this research.

The topic of the thesis has become a subject of interest of various scholars due to the growing importance of intercultural communication and the relevance of literary texts containing culture-specific concepts.

The research methodology implied the use of comparative analysis of culture words provided in Hemingway's novel and their Georgian equivalents given in the translation of the novel. Translation strategies, such as domestication and foreignizing, have been applied.

The paper contains an introduction, three chapters, conclusions, a list of references and an appendix providing examples analysed.

Key words: culture-specific concepts, translation, domesticating, foreignizing, equivalence, translation strategies.